

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/60/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114200946
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4114200946.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobkyne: Y. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., Y. L. XXX, zast. JUDr. Petrom Koscelanským, advokátom so sídlom Nitra, ul. Fraňa Mojtu 24, proti žalovaným: 1. H. H. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., V. XX, 2. H. J. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., V. XX a 3. H. E. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., R. XX, žalovaní v 1. až v 3. rade zast. JUDr. Andreou Kelemenovou, advokátkou so sídlom Nitra, Mariánska 2, o zaplatenie 749,40 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných v 1. až 3. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra, zo dňa 14. 03. 2016 č. k. 17C/86/2014-95 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich výrokoch II., III., IV. nad priznanú sumu 149,70 eura m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie o zaplatenie sumy vo výške 35 eur zastavil a ďalšími výrokmi uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 213,84 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.), žalovanej v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 213,84 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.) a žalovanej v 3. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 213,84 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.). Vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodnutie o trovách konania si vymienil na samostatné rozhodnutie do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Rozhodnutie v zastavujúcej časti odôvodnil poukazom na ust. § 96 ods. 1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) a skutočnosťou, že žalobkyňa vzala žalobu v časti týkajúcej sumy 35 eur späť, pričom žalovaní v 1., 2. a 3. rade (ďalej len žalovaní) so späťvzatím žaloby v tejto časti súhlasili. Uviedol, že vo veci samej sa žalobkyňa domáhala od žalovaných zaplatenia po 238,12 eura z dôvodu, že dňa 26. 04. 2012 zomrel jej brat A. J. E., ktorý je otcom žalovaných a žalobkyňa mu vystrojila pohreb a upravila pomník, pričom s tým spojené náklady predstavovali celkovo 1.498,80 eura. Zo spisu Okresného súdu Nitra č. k. 23D/169/2012 mal za preukázané, že neb. A. J. E. zomrel dňa XX. XX. XXXX a podľa zápisnice o predbežnom vyšetrení žalobkyňa si uplatnila celkovú výšku nákladov s pohrebom vo výške 1.495 eur. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 23D/196/2012 zo dňa 26. 09. 2013 zistil, že dedičia v rámci dedičského konania ohľadom vyporiadania dedičstva uzavreli dohodu, pričom účastníkmi dedičského konania bola závetná dedička A. L., ktorá nadobudla 1-icu majetku a žalovaní ako deti poručiteľa, ktorí nadobudli taktiež 1-icu majetku poručiteľa. Pohreb poručiteľa hradila žalobkyňa, ktorá si uplatňuje voči dedičom náklady na tento pohreb, po odpočítaní sumy 70 eur, vo výške 1.498 eur, keďže pohľadávka nebola uznaná zo strany žalovaných dedičov. Z faktúry číslo 2012003 zo dňa 18. 06. 2012 vystavenej Lukáš Tkáčik kamenárstvo so sídlom Veľké Zálužie mal za preukázané, že menovaný vystavil žalobkyni faktúru na celkovú sumu 790 eur za rám terazzo na

dvojhrob vo výške 110 eur, prebrúsenie pôvodného pomníka vo výške 60 eur, krycie dosky vo výške 470 eur, lampáš 25 eur, doprava a práce 100 eur, dopísanie tabuľky 1 euro. Poukázal tiež, že podľa objednávky číslo 35 zo dňa 30. 04. 2012 pohrebná služba Silvester Blaho so sídlom Veľké Zálužie vyúčtovala žalobkyni sumu 521,96 eura za výdaje súvisiace s pohrebom nebohého, potvrdenka číslo 1387533 zo dňa 30. 04. 2012 preukazovala vyúčtovanie sumy 19,92 eura za reprodukovanosť hudby a prenájom domu smútku, z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 02. 05. 2012 vyplýva, že žalobkyni bola vyúčtovaná suma 25 eur za občiansky pohreb z príjmového pokladničného dokladu č. 0352710 vydaného kamenárstvom Z. V., že žalobkyni bola vyúčtovaná suma vo výške 68 eur za tabuľku na hrob a z pokladničných lístkov vydaných pohrebnou službou Blaho, že žalobkyni bola vyfakturovaná suma 42,93 eura a suma 27,10 eura za vence spolu so stuhou, spolu v sume 70,03 eura. Žalobkyňa si tiež vyúčtovala náklady v súvislosti s karom vo výške 38,90 eura. Opierajúc sa o ust. § 461 ods. 1 a 2, § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná len sčasti. Konštatoval, že nákladmi pohrebu sú najmä náklady účtované pohrebným ústavom, cintorínske poplatky, cestovné náklady, náklady na zriadenie pomníka, alebo dosky a na úpravu hrobu, pričom povinnosť dedičov znášať náklady pohrebu poručiťľa predstavuje súčasť právnej úpravy dedičského práva vo väčšine štátov. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, každého zo žalovaných zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 213,84 eura, ktorá predstavovala ich podiel na nákladoch vynaložených žalobkyňou na pohreb. Žalobkyni priznal náklady, ktoré jej vznikli s úhradou faktúry za pohrebné služby vo výške 521,96 eura, ktorú sumu rozdelil na polovicu medzi závetnú dedičku a žalobcov v 1. až v 3. rade a následne sumu 260,98 eura delil medzi troch žalovaných, takže na každého pripadla suma vo výške 87 eur. Za nevyhnutné náklady považoval i náklady s úpravou hrobu vo výške 790 eur, ktoré vydellil tromi vzhľadom na skutočnosť, že bol upravovaný celý hrob, kde boli pochovaní aj rodičia nebohého, pričom náklady, ktoré vznikli na nebohého tak predstavovali sumu 226,98 eura, ktorú rozdelil medzi žalovaných, a na každého preto pripadla suma 75,66 eura. Taktiež žalobkyni priznal náklady, ktoré jej vznikli vo výške 19,92 eura, z ktorých na každého zo žalovaných pripadla suma 3,32 eura, náklady v súvislosti s úhradou občianskeho pohrebu vo výške 25 eur, z čoho na každého žalovaného pripadá suma 3 eur, ďalej náklady za kvety vo výške 35,12 eura, náklady na tabuľku vo výške 68 eur, ktoré rozrátal medzi závetnú dedičku a žalovaných v 1. až v 3. rade. Žalobkyni nepriznal náklady v súvislosti s úhradou karu, pretože žalobkyňa vykonala kar len pre svoju najbližšiu rodinu a s úhradou cestovného, keď tieto nešpecifikovala a nepreukázala, v dôsledku čoho ich považoval za neodôvodnené. Pokiaľ žalovaní namietali výdavky na úpravu hrobu a na civilný pohreb argumentovali, že tieto boli primerané s ohľadom na osobu poručiťľa a na výšku dedičstva, ktoré nebohý zanechal svojim deťom a závetnej dedičke a oproti nemu ide len o výdaje nepatrnej hodnoty. Dodal, že žalobkyňa si výdavky, ktoré jej vznikli v súvislosti s úhradou nákladov na pohreb nebohého, uplatňovala už v dedičskom konaní, kde bola ich výška žalovanými namietaná, pričom prihliadol na závet, ktorý zanechal poručiťľ s vyjadrením, že všetok majetok zanecháva závetnej dedičke, vzhľadom na zlé vzťahy, ktoré boli medzi ním a žalovanými, a títo aj zhodne uviedli, že nebohého viac ako 20 rokov nevideli a neboli s ním v žiadnom kontakte.

3. Proti tomuto rozsudku podali žalovaní v 1. až 3. rade v zákonnej lehote odvolanie v jeho vyhovujúcich častiach (výroky II., III. a IV.) len nad sumu 149,70 eura u každého žalovaného. Zvýraznili, že sa stotožňujú so záverom súdu prvej inštancie ohľadom priznaného nároku na vyplatenie nákladov za uznané položky, ale výpočet výšky náhrady označili za nesprávny. Mali za to, že prvoinštančný súd pochybil pri položke 790 eur, keď ju celú delil len medzi zákonných dedičov a namiesto správnej sumy 131,65 eura im uložil úhradu nesprávnej sumy 263,30 eura. Prezentovali názor, že správne mali byť zaviazaní v súvislosti s úhradou faktúry Kamenárstva Tkáčik č. 2012003 znejúcu na sumu 790 eur, z ktorej na nich pripadá suma 131,65 eura, teda na každého 43,88 eura, platbu za tabuľku v sume 68 eura, kde pripadá na každého suma 11,33 eura, platbu 521,96 eura pohrebnéj službe Silvester Blaho za vystrojenie pohrebu a rakvu, kde pripadá na každého suma 86,99 eura, platbu 19,92 eura za reprodukovanosť hudby, kde pripadá na každého suma 3,32 eura, platbu za vence 35,03 eura a platbu 25 eur za príhovor na civilnom pohrebe, kde pripadá na každého suma 4,17 eura. Dodali, že sumu 35 eur za pohonné hmoty a sumu 38,90 eura za pohostenie na kare správne súd prvej inštancie žalobkyni nepriznal. Uzavreli, že celkovo mali byť zaviazaní k úhrade sumy 449,10 eura, to je každý v sume 149,70 eura, a preto žiadali v tomto smere rozsudok zmeniť.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaných vyjadrila písomným podaním, ktorým žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania argumentujúc, že sumy vypočítané súdom prvej inštancie sú správne, výpočty žalovaných sú zavádzajúce a odvolanie žalovaní podali za účelom predĺženia meritorneho rozhodnutia vo veci.

5. Prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s účinnosťou od 01. 07. 2016 došlo k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (§ 473 CSP). Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Znamená to, že nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem a teda sa použije na všetky konania a to i na konania začaté pred dňom účinnosti Civilného sporového poriadku s výnimkami z tohto základného pravidla ustanovenými v § 470 ods. 2 CSP.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podali v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strany, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalovaných v 1. až v 3. rade bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné.

7. V tomto konaní sa žalobkyňa žalobou domáhala, po jej čiastočnom späťvzatí, uloženia povinnosti každému zo žalovaných zaplatiť jej sumu 238,12 eura z titulu ich zodpovednosti ako dedičov za náklady spojené s pohrebom poručiťľa Ing. J. E., otca žalovaných, zomr. XX. XX. XXXX. Preskúvaným rozsudkom súd prvej inštancie konanie o zaplataenie sumy 35 eur zastavil a uložil žalovaným v 1. až 3. rade každému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 213,84 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu vo zvyšku zamietol a rozhodnutie o trovách konania si vymienil na samostatné rozhodnutie do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Žalovaní odvolaním napadli len vyhovujúce časti rozsudku nad sumu u každého žalovaného prevyšujúcu 149,70 eura (výroky II., III. a IV.), v dôsledku čoho len tieto sú predmetom odvolacieho konania a v ostatných, odvolaním nenapadnutých častiach, rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť.

8. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťľa a za poručiťľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťľovou smrťou.

9. Podľa § 470 ods. 2 OZ ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiťľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli k celému majetku.

10. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že poručiťľ A.. J. E. dňa XX. XX. XXXX zomrel a jeho dedičmi sú: závetná dedička A. L. v 3/6-inách a deti poručiťľa - žalovaní v 1. až 3. rade každý v rozsahu 1/6-iny. Osvedčením o dedičstve zo dňa 26. 09. 2013 sp. zn. 23D/196/2012, Dnot/76/2012, vydaným notárkou Mgr. Evou Žebrákovou ako súdnou komisárkou, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 10. 2013, bola určená všeobecná cena majetku poručiťľa a zároveň čistá hodnota dedičstva (dlhy zistené neboli) sumou 378.826,28 eura a bola schválená dohoda dedičov o vyporiadání dedičstva v znení v osvedčení uvedenom. Strany neučinili v konaní sporným, že pohreb poručiťľa vystrojila jeho sestra - žalobkyňa a v odvolacom konaní nespochybnili závery prvoinštančného súdu, že jej primerané náklady spojené s pohrebom predstavovali úhradu za vystrojenie pohrebu a rakvu (Pohrebná služba Silvester Blaho) v sume 521,96 eura, úpravu hrobu (Kamenárstvo Lukáš Tkáčik) v sume 790 eur, tabuľku na pomník s menom poručiťľa v sume 68 eur, reprodukovánú hudbu na pohrebe v sume 19,92 eura, príhovor na pohrebe v sume 25 eur a vence v sume 35,30 eura (po čiastočnom späťvzatí žaloby v tejto časti na pojednávaní dňa 12. 01. 2015). Rovnako tak ani skutočnosť, že pokiaľ išlo o úpravu celého hrobu, v ktorom boli pochovaní aj rodičia poručiťľa, bolo potrebné náklady zohľadniť len v rozsahu 1/3-iny.

11. Na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie síce správne aplikoval vyššie uvedené právnu úpravu, keď s ohľadom na výšku dedičstva nadobudnutú žalovanými dospel k záveru o ich zodpovednosti za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťľa vynaložené žalobkyňou, avšak nesprávne určil rozsah týchto nákladov pripadajúcich na každého zo žalovaných. Vychádzajúc zo súdom prvej inštancie ustálených a stranami sporu nespochybnených primeraných nákladov, tak ako boli už vyššie špecifikované, to potom znamená, že náklady žalobkyne na pohreb poručiťľa celkovo činili 933,51 eura [521,96 eura + 263,33 eura (790 eura : 3) + 68 eur + 19,92 eura + 25 eur + 35,30 eura] a po odpočítaní žalobkyňi poskytnutého príspevku vo výške 70 eur sumu 863,51 eura (933,51 eura -

70 eur). Pokiaľ pomer každého zo žalovaných k celému dedičstvu tvoril 1/6-inu, táto predstavovala i rozsah, v akom boli povinní podieľať sa na nákladoch spojených s pohrebom poručiťa a teda každý zo žalovaných v sume 143,91 eura (863,51 eura : 6). Odvolací súd preto považoval odvolanie žalovaných za plne dôvodné avšak s ohľadom na viazanosť odvolacieho súdu ich odvolacím návrhom žalobu žalobkyne zamietol voči každému zo žalovaných v 1. až 3. rade nad sumu 149,70 eura, právoplatne priznanú žalobkyňi už preskúmaným rozsudkom súdu prvej inštancie.

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia, keď neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

13. O trovách konania odvolací súd nerozhodol, nakoľko rozhodnutie o trovách konania si súd prvej inštancie v zmysle § 151 ods. 3 OSP účinného v čase jeho rozhodovania vymienil na samostatné rozhodnutie až po právoplatnom skončení veci samej.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).